

Välisruumi ümberkujundamise või kujundamata aia kavandamise mõtted tekivad enamjaolt koos lume sulamisega. Kevade saabumisel plahvatavad tunded, mida kõike võiks ning tahaks oma aias luua või ümber teha.

Enamjaolt kõneldakse aiandusväljaannetes aiakujundusest üldisemalt, ent esmastest aiakujundusnäanssidest, mis muljet loovad, on vähem räägitud. Et ise selgusele jõuda, hinnata ja kogeda, milline kujundusidee paremini sobiks, on kasulik külastada mõnda aiandusnäitust.

Ühe inspiratsiooni hankimise võimalusena võib külastada iga-aastast Inglise Kuningliku Aiandusseltsi näitust Chelsea Flower Show Londonis, mis on meie aiandushuvilistele ja -kujundajatele justkui kohustuslik koolikirjandus. Kuna enamikku seal eksponeeritavatest taimedest on võimalik kasvata-

ÄP TAUST

► **RHS Chelsea Flower Show 25.-29. mail 2010**
Royal Hospital,
Chelsea, London

da ka Eestis, võib nähtut kopeerida igas aias.

Teinekord on võimalik meie mõistes tavaliste taimede, lihtsate materjalidega ning looduslikke komponente kasutades saada maksimaalne tulemus.

Lihtsaim viis välisruumis muljet avaldada on manipuleerida värvigammaga. keerulisem on vormide valik ja sobitamine.

Värvused ja vormid aias tekitavad esmaseid emot-

sioone, alles seejärel märgatakse detaile. Värvuste kasutamine aiakompositsioonis omab seega väärtust omaette ning on oluline aiaruumi kujundamise ja loomise aspekt. Värvused tunduvad kas soojade või jahedamatena, pastelsete või agressiivsetena. Ei saa salata, et värvid aias mõjutavad vaatlejat otseselt.

Kontekst määrab mõju

Kas mulje aiast on soe või jahedam, see sõltub värvusest ja tonaalsusest. Mõnikord võivad ka soojad värvitoonid tekitada külma tunnet ja külmad värvused mõjuvad justkui soojema koloriidina kui ükshaaval.

Looduses sõltub see pal-

► **Puuam ning roostes torujupp veesülitina võivad luua unistuste aiaturga. Neid tuleb lihtsalt esitada sobivas kontekstis ning tasakaalustada lilleaasa sülemiga.**

Fotod: Heli Molok, Sille Viljamaa

juski ilmastikust, aastaajast ning vormist, mis konkreetset värvitooni edastab. Vormid seejuures võivad muuta värvustunnetust ning vormi värvus, materjal ja pealispind võivad tunda eriilmelised olenevalt kohast, kus nad on eksponeeritud.

Monotoonsete kivipindade ja arhitektuursete ehitiste ilmestajana on agressiivsemate värvuste kasutamine koduaias hädavajalik. Juba väike värvilaik hallil foonil (maja sein või kivisillutis) muudab nimetatu ilmekamaks ja vähem dominantseks.

Värvuste kasutamine vaid lillepeenarde loomisega ei ole ainus võimalus. Koloriit-